

Podpořeno z Programu švýcarsko-české spolupráce
v rámci Fondu Partnerství
Supported by a grant from Switzerland through the
Swiss Contribution to the enlarged European Union

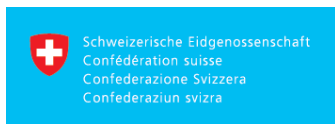
Tento projekt se koná za podpory Olomouckého kraje

Text neprošel jazykovou úpravou.

© Olomoucký klastr inovací, družstvo

Autor: Moravská vysoká škola Olomouc, o.p.s.

Olomouc 2012

Podpořeno z Programu švýcarsko-české spolupráce
v rámci Fondu Partnerství
Supported by a grant from Switzerland through the
Swiss Contribution to the enlarged European Union

Tento projekt se koná za podpory Olomouckého kraje

Obsah

Obsah.....	2
Úvod.....	3
1. Vzdělávání.....	5
1.1. Rozvoj podnikatelské gramotnosti	5
1.2. Soutěž pro žáky středních škol	7
1.3. Akreditovaný mezioborový studijní program/obor "Inovace v malých a středních podnicích".....	7
1.4. Neakreditovaný mezioborový kurz "Malé a střední podniky v tržním prostředí" - zvyšování konkurenceschopnosti a management inovací	9
1.5. Inovační stipendia.....	9
1.6. Ph.D. studenti	10
1.7. Vzdělávací certifikovaný kurz pro kvalifikaci "Inovační kouč/poradce/asistent"	10
2. Podpora inovací ve firmách	11
2.1. Koučink MSP	14
2.2. Skautink	15
2.3. HUB.....	15
2.4. Příprava expertů pro implementaci podpůrných nástrojů.....	17
2.5. Právní servis pro MSP	17
2.6. Zapojení firem do mezinárodních programů	17
Závěr.....	19
Použité zdroje	20
Seznam tabulek	20
Seznam obrázků	20

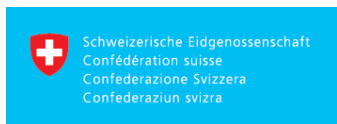
Úvod

Inovace jsou horkým politickým tématem posledních let. V současnosti se inovace stávají klíčem ke zlepšení ekonomického růstu, podpoře konkurenceschopnosti a vytváření nových pracovních příležitostí. To je důvodem, proč jsou přijímána rozhodnutí aktivně se zapojovat do tvůrčích a implementačních procesů různorodých inovačních podpůrných systémů, a to na úrovni regionální, národní i evropské.

Obecně lze říci, že jsou dvě oblasti, do kterých opatření na podporu inovací směřují. První se orientuje na inovace mající základ ve výzkumu a nových technologiích. V tomto případě hlavně výzkumné instituce, technologické parky a high-tech firmy založené na vědecko-výzkumné (VaV) bázi jsou zdrojem těchto podpůrných nástrojů. Podpora je založená na předpokladu, že inovace jsou více či méně lineárním procesem probíhajícím od výzkumných laboratoří směrem k trhu. Tento přístup podporuje výzkumnou infrastrukturu, základní výzkumné aktivity, excelenci v oblasti vědy apod. Tento typ opatření znamená významné veřejné výdaje a investice.

Nicméně je faktem, že inovace mohou mít mnoho podob a neomezují se pouze na VaV aktivity. To je důvodem, proč se pozornost obrací k malým a středním podnikům (MSP) v souvislosti s jejich inovačním potenciálem a kapacitou. Pokud mluvíme o inovačním potenciálu, můžeme se ztotožnit s názorem Edwarda a kol. (2001), podle něhož inovační potenciál *“má mnoho nuancí a může poukazovat na řadu různých kompetencí a kapacit. Neměl by se omezovat pouze na tvorbu nových nebo vylepšení stávajících produktů, ale měl by zahrnovat opatření spojené s funkčním zlepšením.”*

Souvislost mezi inovacemi a MSP je zcela logická, jelikož tyto podniky jsou brány jako motory ekonomického růstu, místní přidané hodnoty, zdroj zaměstnanosti atd. Podíváme-li se na inovace v MSP, které jsou zaměřené na tradiční průmyslová odvětví, zjistíme, že většina inovačního potenciálu není založená na VaV, jako je např. u organizace, marketingu, distribuce a výroby atd. Mnoha těmto firmám se nepodaří v jejich inovačních aktivitách dosáhnout výrazného pokroku v důsledku nejrůznějších překážek, mezi které patří např.

Podpořeno z Programu švýcarsko-české spolupráce
v rámci Fondu Partnerství
Supported by a grant from Switzerland through the
Swiss Contribution to the enlarged European Union

Tento projekt se koná za podpory Olomouckého kraje

finance, organizační struktura, personální kapacita. To nás přivádí k druhé oblasti na podporu inovací – opatření na straně poptávky, tj. vycházející z potřeb trhu.

Na podporu rozvoje a inovací v MSP fungují četné iniciativy, které se snaží zlepšit jejich inovační kapacitu jako např. opatření na podporu transferu a využití technologií, zvyšování kompetencí lidských zdrojů apod. Za tímto úsilím je vidět širší cíl zvyšování konkurenceschopnosti celé ekonomiky. Otázkou je, jak efektivní (z ekonomického hlediska) tato opatření jsou a na jakých předpokladech a důkazech jsou založena.

Za účelem získání validních dat, na jejichž základě by bylo možné tvořit efektivní politiku a alokovat zdroje, je nutné zkoumat širokou škálu organizačních, výrobních, řídicích a dalších vlastností malých a středních podniků s jasným dopadem na inovační potenciál. Je potřeba rozvíjet analytické nástroje pro „kontrolu“ inovačního potenciálu jednotlivých MSP.

Podpořeno z Programu švýcarsko-české spolupráce
 v rámci Fondu Partnerství
 Supported by a grant from Switzerland through the
 Swiss Contribution to the enlarged European Union

Tento projekt se koná za podpory Olomouckého kraje

1. Vzdělávání

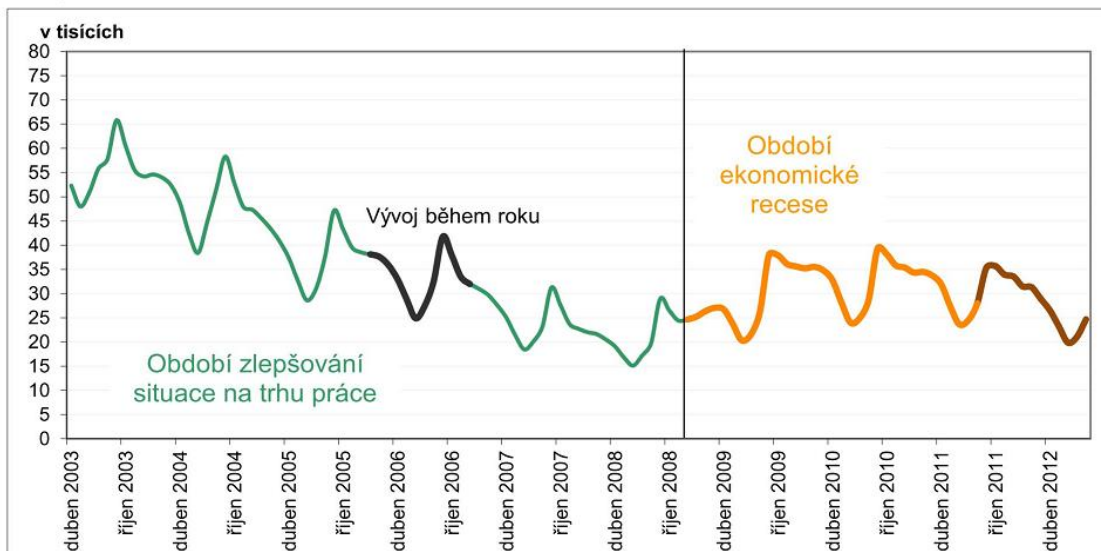
Oblast vzdělávání může významnou měrou pomoci inovačním procesům v Olomouckém kraji, a to zejména tvorbou k inovacím způsobilého lidského a sociálního kapitálu. I tímto způsobem je třeba posílit endogenní kapacity firem (i dalších aktérů v regionu) inovovat. Nicméně hlavní cílovou skupinou, třebaže nikoli jedinou, musí být mladá generace Olomouckého kraje, tzn. studenti středních a vysokých škol, v nichž bude třeba probouzet a podporovat zejména kreativitu, samostatnost a podnikavost, včetně znalostí a dovedností potřebných pro podnikání.

1.1. Rozvoj podnikatelské gramotnosti

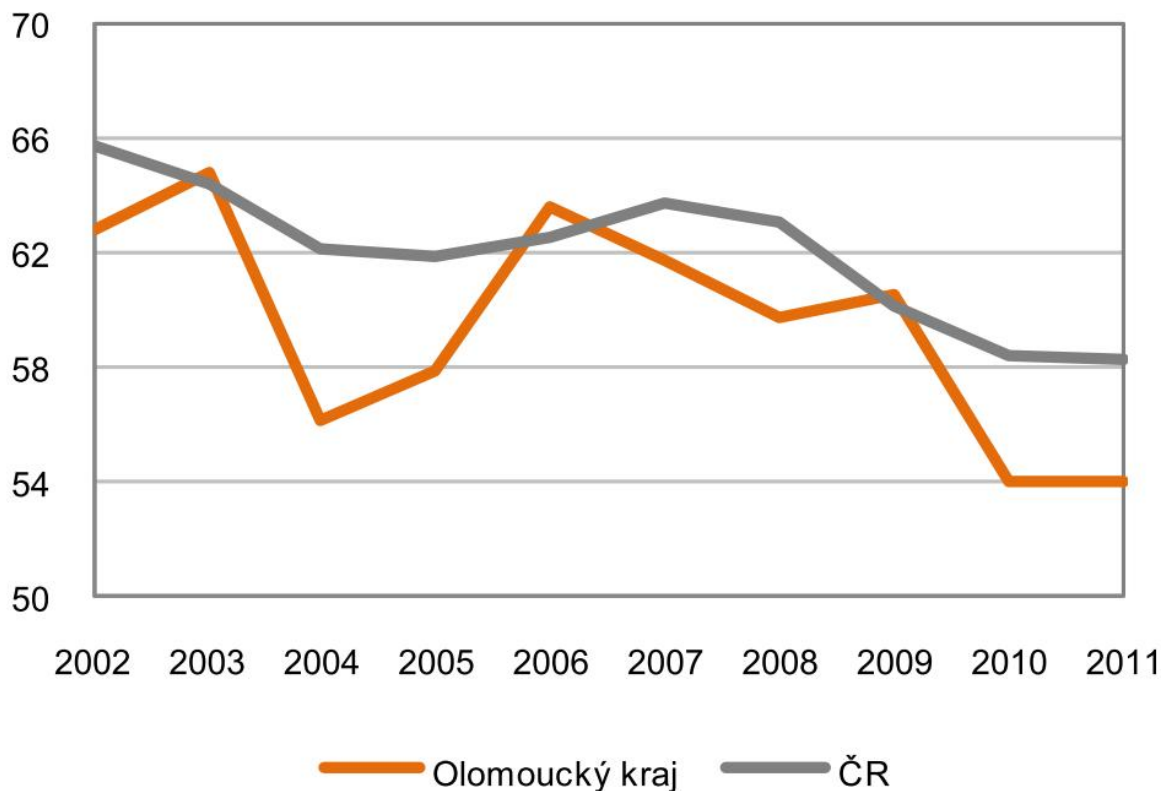
U žáků středních škol je třeba ve větší míře podpořit rozvoj podnikatelských znalostí, schopností a dovedností. Nástroj v této oblasti by měl prostřednictvím moderních didaktických metod zvýšit podnikatelskou a související ekonomickou gramotnost studentů SŠ, podpořit rozvoj a prohloubení jejich kompetencí, podnítit jejich kreativitu, samostatné myšlení a rozhodování, a tím jim umožnit lepší a širší uplatnění v dnešním konkurenčním prostředí (obrázky 1 a 2 ukazují míru nezaměstnanosti absolventů a mladistvých).

Obrázek 1 Vývoj počtu nezaměstnaných absolventů a mladistvých v období 2003-2012.

Zdroj: Burdová, J. Chamoutová, D. (2012).

Obrázek 2 Vývoj míry zaměstnanosti osob ve věku 20-29 let, Olomoucký kraj 2002 – 2011, v %. Zdroj: ČSÚ-VŠPS

První částí tohoto nástroje by mělo být vypracování teoretického zázemí ve formě studijních textů a metodik pro použití ve výuce na středních školách i pro případné samostudium. Osnova studijního textu by měla žáka provést celým podnikatelským cyklem od myšlenky začít podnikat až po udržitelný rozvoj a expanzi zavedených firem, tj. např. ve čtyřech základních celcích:

1. Než začneme podnikat.
2. Vstup do podnikání.
3. Zahájení podnikatelské činnosti.
4. Zajištění udržitelného rozvoje.

Druhá část by měla studentům prostřednictvím interaktivních workshopů a zážitkových metod umožnit vyzkoušet si a „zažít na vlastní kůži“ např. tvorbu podnikatelského plánu a jeho obhajobu před úspěšnými podnikali a investory.

1.2. Soutěž pro žáky středních škol

Druhým nástrojem zaměřeným na rozvoj a podporu inovační kultury studentů SŠ je esejistická soutěž. Tato soutěž by měla oslovit co nejširší spektrum středoškolských studentů, a to bez ohledu na jejich studijní zaměření či obor. Hlavní podstatou této soutěže je podnícení zájmu studentů o stav, problémy, potenciál a budoucnost Olomouckého kraje. Esej by měla přinést samostatný pohled studenta na vybrané téma, analýzu problému a konkrétní nápady a řešení. Možné tematické oblasti esejí.:

1. Budoucnost mladých v Olomouckém kraji.
2. Role našeho kraje v Evropě.
3. Hospodářský rozvoj kraje.
4. Využití informačních a komunikačních technologií pro rozvoj kraje.
5. Energetická soběstačnost – perspektiva Olomouckého kraje?

Soutěž by měla v co největší míře podpořit kreativitu a kvalitu zpracovaného tématu, jednotlivé eseje mohou být výsledkem i týmové spolupráce více studentů.

Atraktivita celé soutěže i jednotlivých tematických oblastí by měla být podpořena garancí různých organizací. Tito garanti, zástupci státní správy, vzdělávacího sektoru a především podnikové sféry, by jednotlivá témata zaštiťovali po odborné stránce a odměnili nejúspěšnější práce hodnotnými cenami.

1.3. Akreditovaný mezioborový studijní program/obor "Inovace v malých a středních podnicích"

Prvním z nástrojů týkající se studentů VŠ by se měla stát příprava akreditace a následná realizace nového studijního programu/oboru, který se bude věnovat inovační ekonomice a inovačnímu managementu. Na jeho průběhu by se personálně měly podílet všechny tři vysoké školy se sídlem na území Olomouckého kraje. Cílem nového programu/oboru by bylo vychovávat odborníky pro nižší a střední úroveň řízení podnikové sféry s cílem podpořit rozvoj malého a středního podnikání v regionu se zaměřením na inovační ekonomiku a

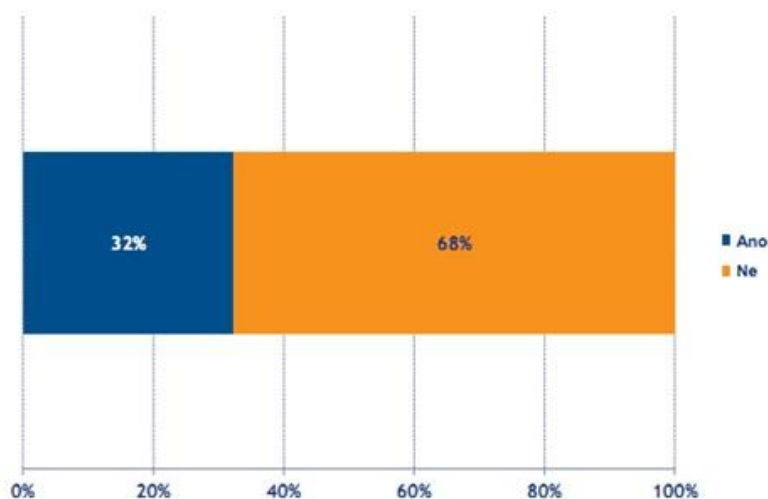
Podpořeno z Programu švýcarsko-české spolupráce
v rámci Fondu Partnerství
Supported by a grant from Switzerland through the
Swiss Contribution to the enlarged European Union

Tento projekt se koná za podpory Olomouckého kraje

management. Jak je možné vidět z průzkumu ČNOPK (viz obrázek 3), úroveň využití inovačního managementu v českých firmách není vysoká.

**Obrázek 3 Průzkum Česko-německé obchodní a průmyslové komory, březen 2012.
Zdroj ČNOPK.**

Je ve Vaší firmě systematicky zaveden management inovací?

Program/obor by zahrnoval následující oblasti:

- Řízení podniku (podniková ekonomika, strategické řízení podniku, finance a investice, účetnictví, výpočet nákladů a výkonnosti, výroba a logistika, controlling, personalistika a organizace, marketing aj.).
- Rámec inovačních procesů a jeho aktéři (podnikový, regionální, národní, mezinárodní).
- Inovační management (metody, procesy, nástroje, kreativní techniky).
- Manažerské kompetence (leadership, procesní management, management změn, vedení podnikání, osobní rozvoj, projektový management).
- Sociální kompetence (budování, vedení a rozvoj týmu, rétorika a prezentace, řešení konfliktů, moderace, motivace, koučink).

- Technické znalosti (technické základy, technologické trendy, výrobní techniky, současné klíčové technologie, materiálové vědy a inženýrství).

1.4. Neakreditovaný mezioborový kurz "Malé a střední podniky v tržním prostředí" - zvyšování konkurenceschopnosti a management inovací

Druhým nástrojem zaměřeným na vysokoškolské studenty je mezioborový kurz, který by posluchačům rozšířil jejich stávající vzdělání o problematiku inovací a konkurenceschopnosti. Základním předpokladem co nejširšího dopadu a úspěšného využití nejrůznějších nástrojů Regionální inovační strategie Olomouckého kraje (RIS OK) je totiž vytvoření dostatečné personální základny, která by byla vzdělána v oblasti inovací a připravena je reálně realizovat.

Neakreditovaný mezioborový kurz "Malé a střední podniky v tržním prostředí", by měl být zaměřen na zvyšování konkurenceschopnosti a management inovací v malých a středních podnicích. Hlavní cílovou skupinou by měli být studenti posledních ročníků všech vysokých škol sídlících na území Olomouckého kraje a čerství absolventi hledající práci v podnikovém sektoru Olomouckého kraje. Obsahem kurzu by mělo být spektrum vybraných oblastí souvisejících s rozvojem a dlouhodobou udržitelností podnikání: např. informační a komunikační technologie, ekonomika MSP, business inovace, geopolitický potenciál regionu, dotační politika, vstup na nové trhy, marketing, personalistika aj.

Personálně by kurz měl být zajištěn kombinací regionálních a celostátních zdrojů, které poskytují teoretické know-how a především praktické zkušenosti z tržního prostředí specifického pro MSP.

1.5. Inovační stipendia

Třetím nástrojem zacíleným na vysokoškolské studenty jsou specializovaná inovační stipendia Olomouckého kraje. Cílem jejich zavedení je získat vysokoškolské vzdělání v zahraničí v oborech, které jsou důležité pro hospodářský rozvoj kraje a přinést nabyté mezinárodní know-how zpět do regionu. Stipendium by jako jeden z inovačních nástrojů mělo podpořit lidský kapitál kraje s odborností a mezinárodním know-how se zaměřením na inovativní obory a inovační procesy obecně, pomoci zamezit odlivu mozků a nastavit užitečnou spolupráci mezi regionálními firmami a studenty. Stipendium je určeno

absolventům bakalářských a magisterských studijních programů na jejich studijní pobyt v zahraničí v navazujících magisterských a doktorských studijních programech, které jsou zakončeny vyšším stupněm vzdělání (např. MA, MS, MSi, MSc, A.M., S.M., MEng, MBA, MCom, MBus, MIM, Ph.D. aj.). Podmínkou získání tohoto stipendia je však finanční spoluúčast jejich současného, případně budoucího zaměstnavatele. Vybraný obor musí být přínosem pro inovační procesy regionu. Z tohoto důvodu budou podpořeny především oblasti technického, mezioborového přírodovědně-technologického, biomedicínského nebo aplikovaného ekonomického vzdělávání.

1.6. Ph.D. studenti

Do inovačních procesů v Olomouckém kraji by měli být ve větší míře zapojeni také doktorandi a post-doktorandi zejména technických, přírodovědných a ekonomických oborů. Hlavním cílem by bylo propojit vzdělané mladé lidi s firmami Olomouckého kraje, v nichž by doktorandi zpracovávali inovační projekty šité na míru konkrétním firmám. Doktorandovi by byla zaplácena několikaměsíční stáž ve vybrané firmě dle jeho oboru a zaměření. Výsledkem by byl konkrétní inovační projekt přínosný i) pro firmu (stanovení inovačního potenciálu, seznámení s novými teoretickými trendy v oboru, ověření nového tržního potenciálu), ii) pro doktoranda (poznání firemní reality, ověření teoretických znalostí v praxi, uplatnění kreativity aj.).

1.7. Vzdělávací certifikovaný kurz pro kvalifikaci "Inovační kouč/poradce/asistent"

Cílem kurzu by bylo připravit a vzdělat vhodné kandidáty pro pozici „inovačního kouče/poradce/asistenta" v Olomouckém kraji. S jejich podporou by MSP v Olomouckém kraji zvýšily inovační výkonnost, a tím posílily svoji konkurenceschopnost.

Kurz by se zejména zabýval inovačním auditem, který analyzuje, vyhodnocuje a podněcuje inovační procesy a inovační prostředí v MSP. Součástí vyhodnocení je i stanovení připravenosti podniku inovovat a určení oblastí inovačního potenciálu (procesy, prostředí, výroby, služby aj.).

Kurz by měl zahrnovat následující oblasti:

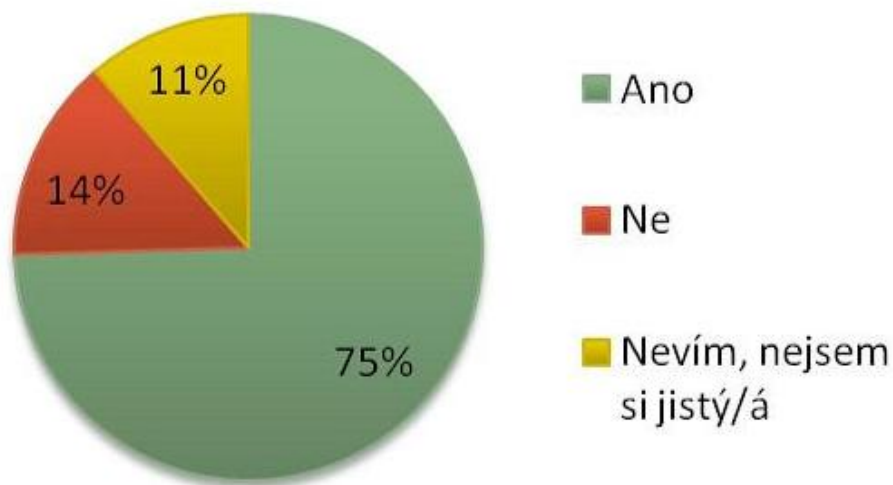
Podpořeno z Programu švýcarsko-české spolupráce
v rámci Fondu Partnerství
Supported by a grant from Switzerland through the
Swiss Contribution to the enlarged European Union

Tento projekt se koná za podpory Olomouckého kraje

- Metodologické přístupy k inovacím.
- Nástroje a postupy při analýze inovačního potenciálu firmy.
- Okruhy témat a otázek při zjišťování inovačního potenciálu.
- Tvorba inovační studie a závěrečné zprávy z průzkumu inovačního potenciálu.
- Prezentace studie/závěrečné zprávy v MSP a plán inovačního projektu.

Vzhledem k všeobecným tendencím v MSP více inovovat (viz. obrázek 4) je nezbytné napomáhat ke zvýšení kvality a míry těchto procesů.

Obrázek 4 Vyjádření v jaké míře MSP plánují inovovat v dalších 2 letech. Zdroj: Průzkum AMSP, březen 2012.

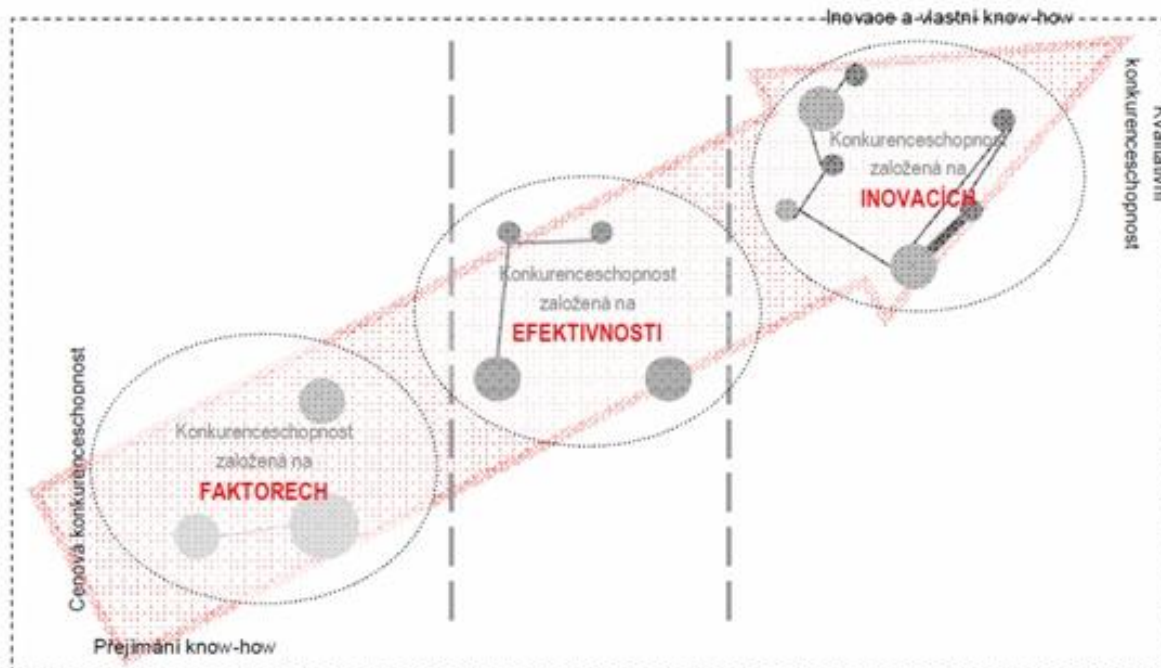
2. Podpora inovací ve firmách

Drtivá většina inovací vzniká ve firmách, protože prvotním impulsem k jejich realizaci jsou tržní mechanismy. Z tohoto důvodu je nutné zkvalitnit proces řízení inovací uvnitř firem samotných, aby se jejich konkurenceschopnost neodvíjela pouze od nízkých cen, ale zejména od inovativních produktů, služeb a procesů.

Podpořeno z Programu švýcarsko-české spolupráce
 v rámci Fondu Partnerství
 Supported by a grant from Switzerland through the
 Swiss Contribution to the enlarged European Union

Tento projekt se koná za podpory Olomouckého kraje

Obrázek 5 Hlavní zdroje konkurenceschopnosti. Zdroj: BermanGroup, 2010 dle klasifikace OECD, UNCTAD.

Ekonomika Olomouckého kraje je silně závislá na aktivitách a poptávce nadnárodních firem a to nejen těch, které se nacházejí přímo v kraji. Velká část firem „pouze“ plní zadání firem postavených výše v hodnotovém řetězci, což jsou často zahraniční firmy a jejich místní pobočky. Díky náročnosti jejich požadavků mají silně rozvinuty technické kompetence. Naopak netechnické kompetence firem, zejména v oblasti strategického plánování, práci s trhy a zákazníky, řízení inovací ad., zůstávají silně poddimenzovány. Velká část exportu místní ekonomiky tak závisí na podnikavosti zahraničních firem, které zadávají práci místním dodavatelům, a tím jejich (ne)úspěchu na zahraničních trzích.

S nedostatečným rozvojem netechnických kompetencí souvisí i to, že firmy v řadě tradičních oborů (zejména textilní, oděvní, potravinářský, papírenský průmysl aj.) nejsou schopny růst ve styku s konkurencí z nízkonákladových zemí a reagovat na globální změny v organizaci produkce v daných oborech. V kraji až na pár výjimek chybí velké a silné klíčové firmy, je zde převaha menších a středních firem (viz tabulka 1), nicméně velká část MSP neusiluje o další růst.

Podpořeno z Programu švýcarsko-české spolupráce
v rámci Fondu Partnerství

Supported by a grant from Switzerland through the
Swiss Contribution to the enlarged European Union

Tento projekt se koná za podpory Olomouckého kraje

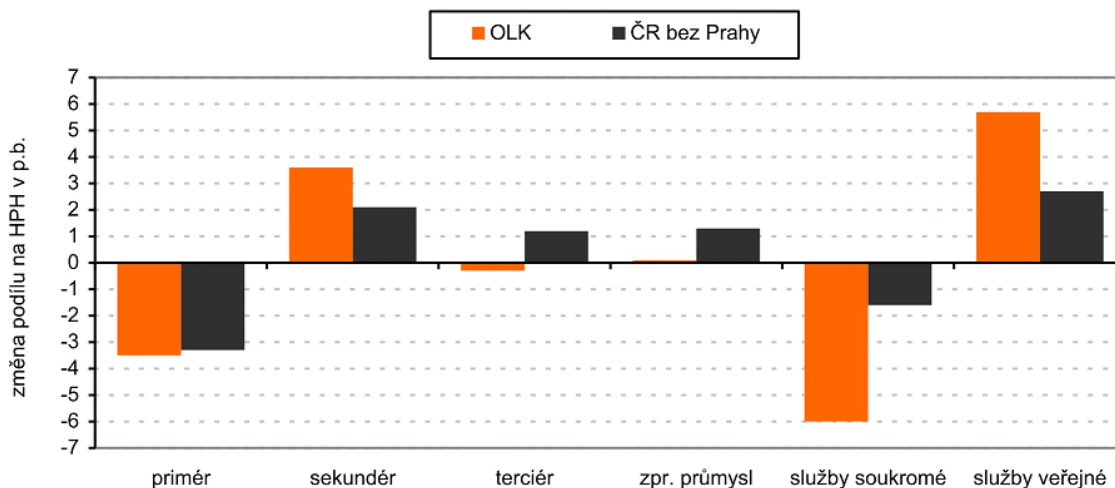
Tabulka 1 Počet subjektů typu podnik v Olomouckém kraji zapsaných v RES podle kategorie počtu zaměstnanců k 31.12.2011. Zdroj: ČSÚ

		Olomoucký kraj	Jeseník	Olomouc	Prostějov	Přerov	Šumperk
CELKEM		138 970	10 922	52 519	23 109	26 530	25 890
000	Neuvedeno	80 422	7 029	29 237	12 993	15 358	15 805
110	Bez zaměstnanců	44 020	2 987	17 351	7 663	8 368	7 651
120	1 - 5 zaměstnanců	9 704	605	3 993	1 636	1 887	1 583
130	6 - 9 zaměstnanců	1 619	81	660	289	301	288
210	10 - 19 zaměstnanců	1 427	107	592	219	253	256
220	20 - 24 zaměstnanci	330	22	121	70	71	46
230	25 - 49 zaměstnanců	702	50	265	123	142	122
240	50 - 99 zaměstnanců	421	26	160	66	86	83
310	100 - 199 zaměstnanců	210	10	87	33	44	36
320	200 - 249 zaměstnanců	23	1	8	5	7	2
330	250 - 499 zaměstnanců	58	4	28	9	6	11
340	500 - 999 zaměstnanců	25	-	11	2	6	6
410	1 000 - 1 499 zaměstnanců	4	-	3	-	-	1
420	1 500 - 1 999 zaměstnanců	1	-	1	-	-	-
430	2 000 - 2 499 zaměstnanců	1	-	-	1	-	-
440	2 500 - 2 999 zaměstnanců	1	-	-	-	1	-
450	3 000 - 3 999 zaměstnanců	1	-	1	-	-	-
460	4 000 - 4 999 zaměstnanců	1	-	1	-	-	-
470	5 000 - 9 999 zaměstnanců	-	-	-	-	-	-
510	10 000 a více zam.	-	-	-	-	-	-

Zdroj: ČSÚ

Ekonomika kraje je rovněž silně závislá na veřejném sektoru (zejména na veřejné službě ve zdravotnictví, vzdělávání, administrativě), jehož podíl na přidané hodnotě vzrostl za 10 let nejvíce v celé ČR. Na výdajích veřejných rozpočtů je závislá také značná část soukromého sektoru, např. ve stavebnictví, strojírenství, IT ad.

Obrázek 6 Změna struktury tvorby hrubé přidané hodnoty (HPH) 1995 - 2009. Zdroj: ČSÚ.

V reakci na uvedený souhrn závěrů z analytické fáze přípravy Akčního plánu jsou podpůrná opatření zaměřena na dvě hlavní témata. Prvním je podpora inovačních procesů ve firmách na území kraje. Zvláštní pozornost je přitom věnována podpoře řízení inovací. Druhým tématem je zvýšení inovační poptávky, a to prostřednictvím růstu počtu místních podnikatelů, kteří zakládají konkurenční výhodu svých firem na inovacích i podporou vybraných typů investic v budoucnosti generující sofistikovanou poptávku, a tím inovace. Z tohoto pohledu je oblast zaměřena především na podporu inovací tažených trhem (stranou poptávky).

2.1. Koučink MSP

Tento nástroj se skládá ze dvou částí:

- Školení koučů: mezinárodně certifikované školení 2-3 koučů ve švýcarské společnosti Platinn (následné využití jejich zkušeností pro koučink v Olomouckém kraji).
- Práce ve vlastním prostředí firmy a rozvoj jejího vlastního potenciálu vlastními prostředky (nejedná se o „externí poradenství“), přičemž kouč („trenér“) svými zkušenostmi a znalostmi napomáhá firemnímu týmu k dosažení stanovených cílů. Celý proces lze rozčlenit do 4 hlavních kroků (přičemž firma může využít pouze některé z nich):

- Identifikace příležitostí.
- Návrh rozvojového inovačního projektu (evaluace vnitřního a vnějšího mikroprostředí MSP; studie proveditelnosti; návrh strategie a business modelu).
- Příprava inovačního projektu: definice nutných způsobů realizace a zdrojů; doplnění chybějících zdrojů (finanční, technologické, personální...); koncept realizace.
- Implementace projektu a vyhodnocení výsledků.

2.2. Skautink

S koučinkem (viz kapitola 2.1. Koučink MSP) blízkce souvisí a případně doplňuje i tento inovační nástroj – skautink.

Základním úkolem skautů je aktivně vyhledávat a oslovovat malé a střední podniky, které mají sice vysoký růstový a inovační potenciál, avšak na straně druhé jim chybí potřebné nástroje (finanční, organizační, technologické...) pro realizaci jejich inovačních projektů. Tento nástroj poskytne MSP vyškolené odborníky (tzv. skauty), kteří oslovené zájemce informují o Regionální inovační strategii Olomouckého kraje, objasní jim jeho služby, možnosti a nástroje. Další důležitou činností skautů je vytvářet a aktualizovat databázi vhodných a oslovených subjektů.

2.3. HUB

HUB je termín, který s největší pravděpodobností přišel z oblasti informatiky. V informatice označuje zařízení, které dokáže propojit / připojit mnoho zařízení k centrálnímu systému či mezi sebou navzájem. Výsledkem je obvykle systém chovající se jako síť.

Na stejném principu funguje HUB v podobě infrastruktury, a to v podobě podpory začínajícího podnikání a mikropodnikání či netradičních způsobů podnikání („HUB-podnikatel“). HUB-podnikatel řeší problém s místem vhodným k podnikání představující velkou ekonomickou a administrativní zátěž. Náklady (a také CF) spojené s kanceláří jsou v zásadě fixní a představují vysoké riziko při nerovnoměrném vývoji tržeb. HUB-podnikatel tedy potřebuje určité zázemí, nevyžaduje ještě plné využití kancelářských prostor, nevyžaduje svoji soukromou kancelář a současně nemůže/nechce nést veškeré náklady plynoucí

z tradičních prostor k podnikání (nájem, koupě, výstavba). HUB, který v tomto pojetí představuje podporu z hlediska infrastruktury (nejen), nabízí kancelářský stůl, připojení k internetu, sociální zázemí, jednací prostory, prezentační techniku, adresu pro doručování atd., a to vše v zásadě na takové bázi, jaká vyhovuje členovi HUBu.

Členství v HUBu může mít několik podob:

- Jednorázový přístup – krátkodobý pronájem přenesený na úroveň stolu.
- Minimální členství – podnikatel je stálým členem HUBu, ovšem jeho požadavky na kapacitu jsou téměř na úrovni opakovaných jednorázových přístupů.
- Poměrné členství – široké spektrum možností mezi minimálním a plným členstvím, obvykle nabízené formou balíčků
- Plné členství – podnikatel má předplacený stůl po celý měsíc / půl rok / rok

Přínosem HUBu je zprostředkování kontaktu. HUB soustřeďuje na jednom místě podnikatele, kteří jsou v obdobné situaci s podobnými problémy. Další výhodou je blízkost firem specializujících se na outsourcing služeb pro začínající a malé podnikatele, a tedy schopnost vyřešit vše na jednom místě. Současně tyto firmy znají specifika HUB-podnikatelů

Výše uvedené výhody se týkají spíše úspory nákladů, dostupnosti služeb, administrativní nenáročnosti apod. Tyto výhody tedy podnikatele podporují, ale neovlivňují jeho core-business. Daní za výhodu členství v HUBu, které je spojené s nižšími náklady, je „nižší standard“ (člověk nemá svou soukromou kancelář).

Hlavní výhodou HUBu je networking. Na jednom místě se koncentruje množství podnikavých a kreativních lidí, kteří zcela přirozeně komunikují, vyměňují si nápady, spojují své projekty a myšlenky apod.

Olomoucký HUB bude navíc specifický další výhodou – bude umístěn v BEA centru, což je kombinace podnikatelského prostředí a znalostní základny.

2.4. Příprava expertů pro implementaci podpůrných nástrojů

Úspěšná implementace navržených opatření a nástrojů v Akčním plánu RIS předpokládá kompetentní lidské zdroje odpovědné za jejich realizaci. Proto je nezbytně nutné zvyšovat odbornou úroveň lidských zdrojů a získat expertní znalosti a dovednosti v oblasti rozvoje inovačního potenciálu na regionální úrovni.

Účelem tohoto nástroje je zejména přenos know-how ze zemí se zkušenostmi v oblasti inovací a podpory konkurenceschopnosti, mezi něž patří např. Švýcarsko, Izrael, Singapur, Finsko aj.. Kvalifikovaní experti budou tyto nabyté zkušenosti a know-how dále šířit a využívat k podpoře a rozvoji zejména MSP v Olomouckém kraji prostřednictvím efektivní implementace inovačních nástrojů.

2.5. Právní servis pro MSP

Pro většinu začínajících podnikatelů a malých firem je legislativní prostředí upravující podnikatelskou činnost velmi složité a nepřehledné. Bývá tudíž velice výraznou překážkou v jejich dalším vývoji. Často začínající podnikatelé a malé firmy velkou část svých zdrojů zbytečně využívají na podpůrné procesy, které přímo nesouvisí s „core byznysem“, což má za následek nízkou produktivitu práce. Právní servis by měl být proto určen k podpoře zejména startujícím a malým podnikatelským subjektům s cílem zvyšování jejich efektivity a konkurenceschopnosti.

2.6. Zapojení firem do mezinárodních programů

Zapojení firem do mezinárodních programů financující inovace je způsobem, jak podpořit technologický transfer, více propojit činnosti MSP a VaV organizací, networking, získat zkušenosti v mezinárodním prostředí a zvýšit konkurenceschopnost MSP Olomouckého kraje.

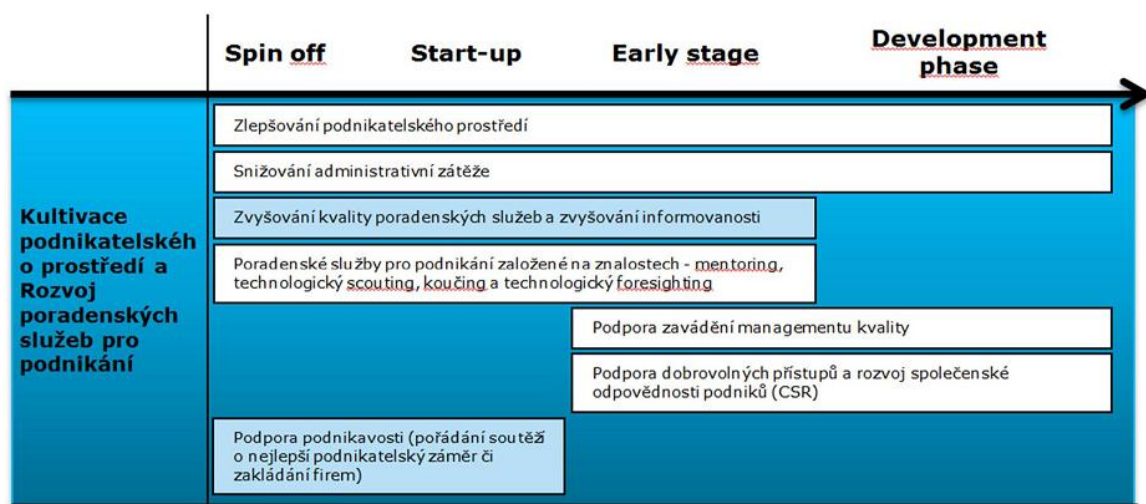
Prostřednictvím tohoto nástroje bude možné MSP poskytovat poradenské služby, školení a konzultace k možnostem zapojení do komunitárních programů podporující inovace (7.RP, CIP, Eurostars apod.). Díky informovanosti a znalosti je možné zvýšit počet zapojených firem do mezinárodních komunitárních programů.

Podpořeno z Programu švýcarsko-české spolupráce
 v rámci Fondu Partnerství
 Supported by a grant from Switzerland through the
 Swiss Contribution to the enlarged European Union

Tento projekt se koná za podpory Olomouckého kraje

Důležitost těchto inovačních nástrojů a podpůrných prostředků je řešena i v Konceptu podpory malých a středních podnikatelů na období let 2014–2020, kterou zpracovalo Ministerstvo průmyslu a obchodu (2012). Z dalšího obrázku 6 je patrné, které oblasti mimo jiné považuje koncepce za důležité podporovat.

Obrázek 7 Oblasti podpory (Strategická priorita č. 1 - Kultivace podnikatelského prostředí a Rozvoj poradenských služeb pro podnikání). Zdroj: Koncepce podpory malých a středních podnikatelů na období let 2014–2020, MPO (2012).

Zdroj: MPO

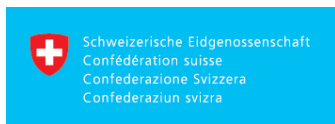
Pozn.: Modře označené oblasti podpory jsou určeny zejména na podporu regionů se soustředěnou podporou státu.

Spin off – firma, která využívá hmotného či nehmotného majetku jiného právního subjektu k zahájení svého podnikání

Start-up – nově zakládaná firma či firma s krátkou historií

Early stage – firma v raném stadiu rozvoje, která již vyrábí svůj produkt, má nastavené vztahy se svými partnery (obchodními a finančními), vymezené své vlastní místo na trhu a má potenciál dalšího rozvoje

Development phase – růstová fáze životního cyklu již existující firmy, která připravuje nový produkt či služby, představující významnou změnu v její nabídce, či vstup na zahraniční trhy

Podpořeno z Programu švýcarsko-české spolupráce
v rámci Fondu Partnerství
Supported by a grant from Switzerland through the
Swiss Contribution to the enlarged European Union

Tento projekt se koná za podpory Olomouckého kraje

Závěr

Podpora inovací, zvýšení konkurenceschopnosti, a s tím spojené snížení nezaměstnanosti jsou témata, kterými se zabývají politici, instituce i jedinci na všech úrovních (regionální, národní i Evropské). Je naprosto nezbytné, aby tato diskuze probíhala a její závěry byly aktivně převáděny do praxe.

Pro další ekonomický rozvoj Olomouckého kraje je důležité vycházet vstříc těmto inovačním aktivitám a tendencím a napomáhat jim formou nejrůznějších inovačních nástrojů. Tyto nástroje by měly pokrývat co nejvíce oblastí – od oblasti vzdělávání, a to již minimálně od žáků střední školy, přes vzdělávání dospělých, po podpůrné prostředky určené malým a středním podnikům v Olomouckém kraji (koučink, skautink, právní servis MSP, pomoc při zapojení firem do mezinárodních programů atd.), které tvoří základ podnikatelské sféry tohoto regionu.

Některé konkrétní kroky podporující inovační tendence jsou již v počátcích své realizace (např. inovační stipendia). Další inovační nástroje jsou ve fázi aktivní přípravy a brzkého spuštění (např. HUB, neakreditovaný studijní obor apod.).

Použité zdroje

EDWARDS, T., DELBRIDGE, R.: *Linking Innovative Potential to SME Performance: An Assessment of Enterprises in Industrial South Wales*. Paper for 41st European Regional Science Association Meeting, Zagreb, Croatia, August 2001.

CHAMOUTOVÁ, D. BURDOVÁ, J. *Nezaměstnanost absolventů škol se středním a vyšším odborným vzděláním – 2012*. Praha: Národní ústav pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání, 2012. Dostupné z:
<<http://www.nuov.cz/vip2/nezamestnanost-absolventu-skol-se-strednim-a-vyssim-odbornym-1>>

Ministerstvo průmyslu a obchodu: Návrh Koncepce MSP 2014-2020 [online]. 2012. vyd. [cit. 2012-11-16]. Dostupné z: <<http://www.mpo.cz/dokument102987.html>>

Seznam tabulek

Tabulka 1 Počet subjektů typu podnik v Olomouckém kraji zapsaných v RES podle kategorie počtu zaměstnanců k 31.12.2011. Zdroj: ČSÚ..... 13

Seznam obrázků

Obrázek 1 Vývoj počtu nezaměstnaných absolventů a mladistvých v období 2003-2012.
Zdroj: Burdová, J. Chamoutová, D. (2012)..... 5

Obrázek 2 Vývoj míry zaměstnanosti osob ve věku 20-29 let, Olomoucký kraj 2002 – 2011, v %. Zdroj: ČSÚ-VŠPS. 6

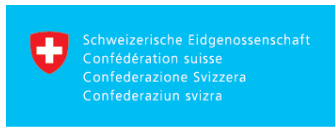
Obrázek 3 Průzkum Česko-německé obchodní a průmyslové komory, březen 2012. Zdroj ČNOPK. 8

Obrázek 4 Vyjádření v jaké míře MSP plánují inovovat v dalších 2 letech. Průzkum AMSP, březen 2012. Zdroj: AMSP. 11

Obrázek 5 Hlavní zdroje konkurenceschopnosti. Zdroj: BermanGroup, 2010 dle klasifikace OECD, UNCTAD 12

Obrázek 6 Změna struktury tvorby hrubé přidané hodnoty 1995 - 2009. Zdroj: ČSÚ... 14

Obrázek 7 Oblasti podpory (Strategická priorita č. 1 - Kultivace podnikatelského prostředí a Rozvoj poradenských služeb pro podnikání). Zdroj: MPO 18

Podpořeno z Programu švýcarsko-české spolupráce
v rámci Fondu Partnerství
Supported by a grant from Switzerland through the
Swiss Contribution to the enlarged European Union

Tento projekt se koná za podpory Olomouckého kraje

